

STORK

Jaarverslag 2019

Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag van de STichting Ooievaars Research & Knowhow (STORK). Het is een verantwoording van alle zaken naar hen, die hebben gezorgd dat de stichting ook in 2019 weer aan haar missie heeft kunnen werken. Zonder die ondersteuning in welk opzicht dan ook zou het functioneren heel wat moeizamer zijn gegaan. We hopen dat ieder nog lang kan genieten van de aanwezigheid van de ooievaar in het Nederlandse landschap. Met de publicatie van dit verslag voldoet STORK aan de wettelijke verplichting van een ANBI (Algemeen Nut Beogende Instelling). Een ANBI-status houdt in dat schenkers belastingvoordelen hebben bij schenkingen en giften.

Missie van STORK

STORK staat voor STichting Ooievaars Research & Knowhow en is opgericht in 2008. STORK heeft als doelstelling de belangen van de ooievaar in het algemeen te behartigen en de ooievaarspopulatie in stand te houden. Ooievaars zijn een onlosmakelijk onderdeel van het Nederlandse landschap. STORK brengt de ontwikkelingen in kaart van het aantal broedparen van de ooievaar (*Ciconia ciconia*). Deze gegevens vormen een goede onderbouwing bij verder onderzoek. Door ons in te zetten voor het behoud en de bescherming van de ooievaar willen wij proberen het bovenstaande te realiseren. Wij hopen daarbij dat niet alleen wij, maar ook vele anderen een hoop plezier beleven aan deze voor Nederland zo karakteristieke vogelsoort.

Bestuur

Het bestuur was als in 2019 als volgt samengesteld:

Voorzitter	Arda van der Lee
Secretaris	Dick Jonkers
Penningmeester	Egbert Leijdekker
Leden	Monique v.d. Broek Annemieke Enters Wim van Nee

Door veel bestuurszaken via e-mail af te handelen, was het mogelijk om in 2019 het aantal bestuursvergaderingen te beperken tot twee. De eerste vergadering vond in maart plaats, de tweede begin november.

Tijdens de vergadering in de maand november heeft Dick Jonkers aangegeven zijn bestuursfunctie, en taak als secretaris, te moeten beëindigen. Het bestuur betreurt dit besluit, maar heeft hiervoor begrip, en bedankt Dick voor zijn jarenlange bijdrage. De functie van secretaris wordt overgenomen door Monique van de Broek.

Behalve taken die verbonden zijn aan de bestuursfuncties, zijn er ook veel onderwerpen die om gerichte aandacht vragen. Soms zijn bestuursleden trekker en delegeren zij de taken.

De volgende aandachtsgebieden zijn benoemd.

- voorlichting, fondsenwerving en public relations
- website en nieuwsbrief
- Beleef de Lente
- promotiekraam
- monitoring (ringonderzoek en tellingen)
- wet- en regelgeving
- coördinatie van uiteenlopende ooievaarszaken.

Om contact te krijgen met STORK is er een e-mailadres. Dit adres is te vinden op de website van STORK en in onze brochure. Telefonisch contact is alleen mogelijk als men beschikt over het telefoonnummer van een van de bestuursleden of naar hen is verwezen via secretariaat.stork@ooievaars.eu of info.stork@ooievaars.eu

Vooraf ook door het programma Beleef De Lente was er veel contact met Vogelbescherming Nederland. Van deze organisatie ondervinden we in alle opzichten veel steun. In 2019 is er eveneens contact geweest met ooievaarsstations, Sovon, Vogeltrekstation, enkele gemeenten, Waarneming.nl, Vogelinformatiecentrum Texel, Vogelpark Avifauna, CameraNu ROOTS, Boerenvee, enkele IVN-afdelingen, een aantal asielen en vogelwerkgroepen. Daarnaast uiteraard met ringers, nesteigenaren en informanten.

Voorlichting

Promotiekraam

Met deze kraam is STORK vertegenwoordigd wanneer er iets georganiseerd wordt waaraan grote aantallen vogelliefhebbers een bezoek brengen. Daaraan moeten voor de Stichting, als non-profit organisatie, bij voorkeur geen kosten verbonden zijn, zoals kraamhuur. De deelname aan dergelijke manifestaties is beperkt in verband met reiskosten en beschikbaarheid. Afgelopen jaar heeft een team van twee of drie personen zich ingezet voor het bemensen van de kraam. Uitgangspunt van de kraam is grotere bekendheid geven aan STORK door persoonlijk contact met de doelgroep. Er wordt voorlichting gegeven en er zijn allerlei ooievaarsspullen te koop: knuffels, een ooievaarsboekje enz. Ook via onze website www.ooievaars.eu zijn sommige artikelen aan te schaffen.

In 2019 was STORK op zaterdag 14 september met een stand plus een lezing op de Rootsdag in de Biesbosch en op 30 november op de Landelijke dag van Sovon in Ede.

Fondsenwerving

Voor het in stand houden van de organisatie zijn wij afhankelijk van donaties, schenkingen, legaten, erfstellingen, lijfrentes en subsidies. Het is zelfs zo dat we bij het ringen van jonge ooievaars een vergoeding moeten vragen voor elke aangelegde ring. Tot het verstrekken van een structurele ondersteuning voor dit belangrijke werk is niemand bereid. Dankzij de steun van Vogelbescherming zijn wij gelukkig in staat om geregeld ook aanvullende projecten uit te voeren.

Website en e-mail

De website is in 2019 ruim 33.500 keer bekeken door 26.500 unieke bezoekers. De meest bekeken pagina is de bladzijde met nestadviezen. Tweede is de bladzijde met veelgestelde vragen over de trek. Landen top 10: op 1 Nederland, op 2 Verenigde Staten, op 3 Canada. De digitale nieuwsbrief verscheen 3 keer met een speciale editie gewijd aan 50 jaar ooievaarsstations. Deze nieuwsbrief wordt gestuurd naar bijna 500 adressen. Verreweg de meeste belangstellenden bereiken STORK via e-mail. Hiervoor worden verschillende webmail-adressen gebruikt, waarvan *info.stork@ooievaars.eu* en *secretariaat.stork@ooievaars.eu* als contactadressen op de website staan. Verder wordt voor allerhande correspondentie erg veel gebruik gemaakt van de privé-mailadressen van de bestuursleden. In 2019 kwamen er een kleine 700 mails binnen bij de verschillende bestuursleden van STORK. Met uitschieters in de maanden maart, mei en augustus. De vragen zijn heel divers.

In juni waren er veel verzoeken om ooievaars te ringen. Regelmatig worden vragen gesteld over (het invullen van) Nestkaart Ooievaar en het melden van ooievaars in GRIEL (het invoerprogramma van het Vogeltrekstation).

Pers

De media blijven geïnteresseerd in ooievaars en daardoor ook in STORK. Op onze website is onder de rubriek Nieuws te zien dat er geregeld aandacht was van de pers. De belangstelling van de pers voor de wintertelling in januari was weer groot, zeker nu de telling weer losgekoppeld is van de nationale tuinvogeltelling. Daarnaast was er extra aandacht van de pers voor STORK tijdens Beleef de Lente. Op de website staat een overzicht van alle nieuwsitems met actieve links. Landelijke belangstelling was er voor het doodschieten in de Lutte van het mannetje van een nest, met eieren. In goed overleg zijn de eieren overgebracht naar de ooievaarsopvang in Herwijnen om uitgebroed te worden. Ook in 's Graveland haalde een doodgeschoten ooievaar de regionale pers.

Beleef de Lente

Ook dit jaar heeft STORK haar medewerking verleend aan 'Beleef de Lente'. Het nest dat werd gevolgd was weer het nest op het stadhuis van Gennep. Bestuursleden en vrijwilligers van STORK schreven vier keer per week een weblog over de gebeurtenissen. Het enthousiaste en kundige commentaar leidde tot reacties, vragen in het forum en contacten van de webmasters met volgers. Hierdoor bleef STORK letterlijk in de kijker.

Brochure

Er is veel belangstelling voor de brochure 'Ooievaar, het ware verhaal achter deze grote en opvallende vogel'. Geïnteresseerden kunnen deze brochure in de kraam krijgen of tegen vergoeding van portokosten via de website. Dit laatste werd door tientallen geïnteresseerden gedaan.

Prentenboek Ooievaar

Het prentenboek 'Zeg kleine ooievaar' bij de KNNV Uitgeverij was te koop in de promotiestand van STORK en tijdens lezingen. Ook dit jaar zijn zo een aantal prentenboeken verkocht.

Monitoring van broedparen

In 2019 zijn 344 nestkaarten ingevuld door 66 waarnemers. Dit is een afname t.o.v. 2018. Het invullen van Nestkaart blijft een speerpunt. De aandacht blijft nodig. Een paar wetenswaardigheden uit de ingevulde jaar kaarten: het eerste ei werd gemeld op 12 maart, gemiddeld aantal uitgevlogen jongen is 2,4. We beschikken op dit moment over minder broedseizoengegevens dan vroeger. Dit hoeft geen probleem te zijn om de trend van het aantal broedparen in Nederland te blijven volgen. Het is dan wel zaak dat het aantal gemelde broedparen een representatieve steekproef is van de Nederlandse broedvogelpopulatie. Een voorzichtige schatting van het aantal broedparen in 2019 is minimaal 1200. De onzekerheid over het aantal wordt ieder jaar groter. Over het gebruik, de verbetering en de promotie van Nestkaart Ooievaar is regelmatig contact geweest met Sovon en VBN.

Ook dit jaar waren in het land weer grote verschillen door droogte. Zowel in het asiel bij De Schiphorst als bij de ooievaarsopvang in Herwijnen zijn de nodige jongen opgevangen, verzorgd en gezond vrijgelaten. Een enkeling hiervan is om medische redenen niet uitgevlogen.

Ringonderzoek

Ieder jaar worden, indien daar mogelijkheden voor zijn, jonge ooievaars geringd door hiervoor speciaal gecertificeerde ringers. Dit gebeurt in principe alleen wanneer daarom wordt gevraagd door nesteigenaren of contactpersonen, maar het kan ook op initiatief van STORK. Na het verzoek van nesteigenaren wordt de haalbaarheid en wenselijkheid door de STORK-ringer beoordeeld. Voorafgaand aan het ringen wordt gevraagd of mensen bereid zijn een bijdrage te leveren in de kosten van het ringen. Een richtprijs hiervoor is een vergoeding van € 10,- per aangelegde ring. Wanneer zij hiertoe niet bereid zijn, is het aan de ringer om te bepalen of de jongen zullen worden geringd. Daarbij wordt de haalbaarheid, de wenselijkheid én de goede geografische spreiding over het land goed in het oog gehouden. Het aantal geringde jongen en de dekking van de verschillende gebieden, voldoen aan deze optimale ringinspanning, (beschreven in het rapport van Nederlands Instituut voor Ecologie, 2006).

Uit onderstaand overzicht blijkt dat er in 2019 minder jongen zijn geringd dan 2018. In 2019 waren er ongeveer 1660 terugmeldingen van ooievaars die in Nederland zijn geringd.

Globaal overzicht aangelegde ringen:	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Groningen, Friesland, Drenthe	68	44	72	98	85	57	138	129
Grensstreek Drenthe/Overijssel, Twente	153	136	107	160	134	121	200	155
IJsselstreek	83	152	85	144	133	103	130	133
West-Nederland	56	65	47	69	61	63	147	118
Grote rivieren en Noord-Limburg	82	101	35	81	66	94	89	90
Totaal	442	498	346	552	479	438	704	625

Aangelegde ringen, overzicht per regio. Let op: het aantal uitgevlogen jongen ligt veel hoger. Lang niet alle jonge ooievaars worden geringd.

Veranderingen voor de STORK- ringers.

In nauw overleg met Jolien Morren van het Vogeltrekstation is in najaar 2019 een begin gemaakt om alles rondom het ringen voor iedere ringer op dezelfde manier te laten verlopen. De opbouw van de organisatie rondom het ringen van ooievaar en de bijbehorende groep ringers met ieder zijn/haar eigen gebied, is jaren geleden ontstaan. Het geheel is na verloop van tijd wat onoverzichtelijk geworden.

De veranderingen zijn op het gebied van aanschaf van de ringen bij het VT en het invoeren van eigen gegevens in Griel in een account op eigen naam.

Met bovengenoemde veranderingen ontstaat voor zowel de ringer, voor STORK als voor het VT transparantie op het gebied van verantwoordelijkheden, persoonsgegevens en administratie.

Alle ringers zijn op de hoogte gebracht van de veranderingen. Het streven is om in broedseizoen 2020 deze veranderingen in te laten gaan.

Wintertelling

Net als in het voorgaande jaar is de wintertelling gehouden in hetzelfde weekend als de watervogeltelling van Sovon. Dit was het weekend van 12 en 13 januari 2019. Er waren 180 melders. Door hen zijn 547 ooievaars geteld met een goede spreiding over het land. STORK heeft in 2019 dezelfde publiciteitsinspanning verricht als voorgaande jaren, de mediabelangstelling was groot.

Algemeen

Vanwege de vrijwel jaarlijks terugkerende discussie over predatie van jonge weidevogels door ooievaars hebben we een artikel geschreven (met wetenschappelijke onderbouwing). Dit wordt door STORK gebruikt richting pers en vogelwerkgroepen om de juiste informatie te verschaffen en het onjuiste beeld dat veel weidevogelkuikens het slachtoffer worden van ooievaars te ontcrachten.

Financieel jaarverslag 2019

Resultatenrekening									
Ontvangsten	2017	2018	2019	begroting	Uitgaven	2017	2018	2019	begroting
Bankrente	23	3	3	0	Algemene kosten	652	533	644	600
Bijdrage vogelringen	2.219	2.504	2.758	2.300	Kosten (gebruik) vogelringen	2.101	1.989	2.503	1.950
Giften / donaties	314	450	741	450	Reis- en verzendkosten ringen		363	529	800
Lezingen		75			Reiskosten (overig)	507	454	483	
Ontvangen weblogvergoeding VBN	750	525	525	500	Resultaat	568	703	253	250
Reclame website	250	250	250	250					
Verkopen kleding / attributen	147	47	112	50					
Verkoop prentenboekjes	124	187	23	50					
Totaal ontvangsten	3.827	4.042	4.411	3.600	Totaal uitgaven	3.827	4.042	4.411	3.600

Balans							
ACTIVA (bezittingen)	2017	2018	2019	PASSIVA (schulden)	2017	2018	2019
Totaal bank (rekening courant)	2.154	330	3.527	Nog te betalen	16	15	484
Totaal bank (spaarrekening)	23.693	26.716	24.719	Reservering Het Doove Gat	4.750	4.674	4.674
Voorraad ringen	1.667	1.132	675	Eigen vermogen	22.810	23.513	23.766
Voorraad prentenboekjes	40	0	0				
Nog te ontvangen	23	24	3				
totaal activa	27.576	28.201	28.923	totaal passiva	27.576	28.201	28.923

STORK is door de belastingdienst erkend als een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).